

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Sisäministeriö

Lausunto
23.5.2022

VN/8021/2022

1/2

Viite: Sisäministeriön lausuntopyyntö 10.5.2022

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN LAUSUNTO; HALLITUKSEN ESITYS ULKOMAALAISLAIN MUUTTAMISESTA

Työ- ja elinkeinoministeriö kiittää sisäministeriötä lausuntopyynnöstä, joka koskee luonnosta hallituksen esitykseksi eduskunnalle ulkomaalaislain (301/2004) muutoksista, joilla mahdollistetaan EU:n turvapaikkamennettelydirektiivin (2013/32/EU) mukaisen rajamenettelyn käyttöönotto ja soveltaminen Suomessa.

Rajamenettelyn käyttöön ottamisella luotaisiin uusi keino käsitellä tiettyjä, todennäköisesti perusteettomia, turvapaikkahakemuksia hyvin nopeassa menettelyssä ulkorajalla, kauttakulkualueella tai näiden läheisyydessä niin, etteivät hakijat voisi liikkua vapaasti Suomen alueella tai edelleen muihin EU-maihin. Lausuntopyynnössä pyydetään ottamaan kantaa erityisesti rajamenettelyn soveltamiseen ilman huoltajaa olevien alaikäisten hakijoiden kohdalla.

Työ- ja elinkeinoministeriö pitää tärkeänä, että vastaanottopalvelut ovat hakijoiden saatavilla myös rajamenettelyssä. Oleskeluluvan saaneiden henkilöiden kotoutumista edistävästä palveluista säädetään kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa (1387/2010). Rajamenettelyssä oleskeluluvan saanut henkilö tulisi ohjata kotoutumista ja työllistymistä edistäviin palveluihin. Esityksen vaikutusten arvioinnin kohdassa 4.2.4 Vaikutukset kansainvälisen suojelun hakijoihin tulisi arvioida rajamenettelyn vaikutusta henkilön kotoutumisen edistämiseen ja työllistymiseen.

Työ- ja elinkeinoministeriö pitää kannatettavana ehdotusta, ettei rajamenettelyä sovellettaisi ilman huoltajaa tulleisiin alaikäisiin. Lapsen etu on huomioitava asian valmistelussa. Ilman huoltajaa tullut alaikäinen tulisi lähtökohtaisesti sijoittaa kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain (746/2011) mukaiseen ryhmäkotiin tai tukiasuntolaan. Alaikäisen säilöönnottoon tulisi myös suhtautua varauksellisesti. On keskeistä, että alaikäisenä ilman huoltajaa tulleen lapsen tai nuoren kotoutumisprosessi käynnistyy mahdollisimman varhaisessa vaiheessa Suomeen saapumisen jälkeen. Vaikutusten arviointia tulisi täydentää alaikäisenä ilman huoltajaa tulleiden lasten ja nuorten sekä heidän kotoutumisen edistämistään koskevien vaikutusten osalta.

Sonja Hämäläinen
Maahanmuuttojohtaja

Mira Karppanen
Johtava asiantuntija

LIITTEET

JAKELU

TIEDOKSI

Sisäministeriö